

Изх. № 13 - 2 / 30.04.2020 г.

ДО Г-Н ЕМИЛ ДИМИТРОВ

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

e-mail: edno_gishe@moew.government.bg

КОПИЕ ДО:

Г-Н МАРИН МАРИНОВ

И.Д. ДИРЕКТОР НА БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ

“ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН”

e-mail: bd_plovdiv@abv.bg

(Ваш № ПУ - 11 - 29 (1) / 17.03.2020 г.)

ОТНОСНО: Ваше писмо с изх. № 05-08-732/13.04.2020 г. относно допълване на искане по реда на чл. 47 от ЗОПОЕЩ

УВАЖАЕМИ Г-Н ДИМИТРОВ,

Обръщаме се към Вас по повод Ваше писмо с изх. № 05-08-732/13.04.2020 г., получено от Асоциация на парковете в България на 23.04.2020 г., с което ни информирате, че сте прегледали нашето искане по чл. 47 от ЗОПОЕЩ за нанесени екологични щети върху защитени местообитания и защитени видове в Приложение 2 и 3 ЗБР, щети върху състоянието на повърхностни и подземни води с териториален обхват на причинените щети р. Пишманка и р. Марица и изисквате информацията, която сме предоставили в нашето искане да бъде допълнена. Обръщаме Вашето внимание, че императивните изисквания на чл. 47, ал. 5 на ЗОПОЕЩ противоречат на чл. 12 на Директива 2004/35/ЕО, в който не са регламентирани каквито и да е условия за представяне на допълнителна информация по представяне на “наблюдения във връзка със случаи на екологични щети или непосредствена заплаха от щети, които са ни известни”, както и каквито и да е срокове за предоставяне на допълнителна информация по нанесени екологични щети, а компетентният орган трябва да предприеме незабавни действия съгласно директивата.

Също така мотивът Ви, че ако не Ви предоставим исканата информация в седемдневен срок ще отхвърлите искането ни по реда на ЗОПОЕЩ, е незаконно, защото противоречи на чл. 12 на Директива 2004/35/ЕО. Съгласно Директивата компетентният орган е

задължен да се произнесе и да разгледа постъпилото искане по чл. 47 от ЗОПОЕЦ, МОСВ и като компетентен орган на изпълнителната власт, трябва да е запознат, че подадената информация от Асоциация на парковете в България на 06.03.2020 г. е достатъчно условие за провеждане на проверка и произнасяне по случая. Въпреки това, Ви предоставяме допълнителна информация по Вашите указания в рамките на определения в писмото Ви седемдневен срок, както следва:

1. По представената информация в Увода на приложения към искането по чл. 47 на ЗОПОЕЦ Доклад “Хидробиологична оценка и екологично състояние на засегнатия участък от река Марица след залповото токсично замърсяване от 21.01.2020 г.” да бъде приложен доказателствен материал:

Уводът на Доклада привежда обстоятелства и информация за случая, която е публикувана и е свободно достъпна за гражданите на официалните сайтове на МОСВ, РИОСВ-Пазарджик и БДИБР¹. От цитирания линк се вижда, че: *„Проверките на институциите по взетите на 25 януари проби от водите на реката са показали замърсяване с три вида пестициди.“.....“Веществото пендиметалин (хербицид) присъства във водите р. Пшманка преди вливане в р. Марица в концентрации, близки до стандарта. Изследванията не показват превишения на приетите стандарти, но по установените концентрации може да се съди за преминало залпово замърсяване.“*

В Увода са включени и заключения, които са формирани в резултат на събраните данни на терен от експертите, изготвили Доклада. В увода на доклада е изложено, че има замърсяване с три вида пестициди, но само при два от тях, институциите установяват превишения на ПДК. При третия пестицид - пендиметалина, в момента на пробонабирането (който е след преминаването на най-токсичната вълна), концентрацията му е близка до стандарта, но по нея може да се съди за преминалото залпово замърсяване.

2. По представената информация в Приложение 1 на Доклада “Хидробиологична оценка и екологично състояние на засегнатия участък от река Марица след залповото токсично замърсяване от 25.01.2020 г.” да бъдат приложени и протоколи от изпитванията на пробите и да бъде предоставен картен материал с означение на пунктовете на пробонабиране.

Считаме, че в така направеното искане за допълване на информация чрез прилагане на протоколи от изпитванията на пробите не става ясно какво имат предвид експертите на повереното Ви министерство под протоколи от „изпитвания на пробите“. Дали се искат протоколи от направено лабораторно определяне на биологичния материал, или се искат протоколите от теренната работа на експертите, изготвили доклада?

¹ <https://www.moew.government.bg/bg/vodite-v-reka-marica-sa-izsledvani-po-86-pokazatelya-zaradi-zamursyavaneto/>

Независимо от това, отбелязваме, че каквито и данни можем да Ви предоставим в рамките на административното производство, то следва размера и вида на щетите да бъдат установени от компетентната институция, за което от публикации в интернет страницата на МОСВ разбираме че вече е направено от Регионалните лаборатории на ИАОС в Пазарджик и Пловдив, РИОСВ Пазарджик и Пловдив, БДИБМ и БАБХ.

По отношение на искането за предоставяне на картен материал с означение на пунктовете на пробонабиране Ви информираме, че в Приложение 1 на Доклада е налична цялата сурова информация, нужна за изчисляване на Биотичен индекс, а и на много други метрики, използвани за оценка на екологичното състояние на водни тела. Информацията е събрана в 9 протокола, които са обобщени в една таблица, като координатите на всеки пункт са посочени в таблица 1 на Доклада.

3. Допълване на информация, която е необходима на МОСВ за извършване на оценка на значимостта на въздействието, което се оценява въз основа на базисното състояние, като бъде допълнена информация за: броя на индивидите, състояние на вида/популацията (численост, плътност, степен на обилие и др.) и заемана територия; роля на конкретните индивиди или на увредения район по отношение на видовете или запазване на местообитанието, редкостта на видовете или местообитанието - местно, регионално и/или национално значение, включително на ниво Европейска общност; капацитет на вида за размножаване, неговата жизнеспособност или капацитет на местообитанието за естествено възстановяване; капацитет на вида или местообитанието за възстановяване в кратък срок след възникване на щетите до състояние, смятано за равностойно или превъзхождащо базисното, достигнато единствено чрез динамиката на видовете или местообитанието без друга намеса, освен повишаването на защитените мерки.

Исканата информация се отнася за три вида, засегнати от залповото замърсяване. Тези три вида попадат в обхвата на Приложение II на Директива 92/43/ЕИО на Съвета. Информацията за тях, техния брой, състоянието им (численост, плътност, степен на обилие и др.) и заемана територия; роля на конкретните индивиди или на увредения район по отношение на видовете или запазване на местообитанието, редкостта на видовете или местообитанието - местно, регионално и/или национално значение, включително на ниво Европейска общност; капацитет на вида за размножаване, неговата жизнеспособност или капацитет на местообитанието за естествено възстановяване; капацитет на вида или местообитанието за възстановяване в кратък срок след възникване на щетите до състояние, смятано за равностойно или превъзхождащо базисното, достигнато единствено чрез динамиката на видовете или местообитанието без друга намеса, освен повишаването на защитените мерки е информация, която се събира и съхранява от структурите на МОСВ. Припомняме Ви, че съгласно императивните разпоредби на Закона за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО на Съвета България като страна - членка на ЕС е задължена да извършва регулярен мониторинг на видовете, предмет на опазване на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

По този начин се дава оценка на състоянието при докладването по чл. 17 на Директива 92/43/ЕИО на Съвета.

Озадачени сме от искането Ви, тъй като от него става ясно, че структурите на МОСВ не са събрали никаква информация за тези три вида, включени в Приложение 2 на Директивата 92/43/ЕИО на Съвета, дори възложената обществена поръчка от МОСВ през 2011 г. “Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г”, финансирана по Приоритетна ос 3: Биоразнообразие, за която е предоставена безвъзмездна финансова помощ: 25 863 637,60 лв² не е свършила тази работа.

Освен това информацията, която искате в т. 2 на Вашето писмо трябва да се съдържа в ПУРБ на БД Източнобеломорски район 2016 - 2021, приет с Решение на Министерския съвет № 1106 от 29 декември 2016 година.

Припомняме Ви, че според информацията на Вашата електронна страница³ по случая със замърсяването на р. Марица и р. Пишманка са работили 6 институции: „Във връзка с нанесените щети на водната екосистема в река Марица БДИБР ще започне процедура по Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети. За това ще бъде използвана информацията от мониторинга на водите, като се извърши допълнителна оценка от външни експерти за щетите върху рибните съобщества и цялата водна екосистема, както и от провежданите следствени действия от Прокуратурата.“ Затова следва МОСВ да използва информацията от мониторинга на водите, информация от доклада, запечатал екологичната „снимка“ непосредствено след замърсяването, да използва информацията от провежданите следствени действия от Прокуратурата и тогава, ако липсват данни, анализи и оценки за прилагането на ЗОПОЕЩ и нямат капацитет сами да си ги набавят, да назначат извършването им от външни експерти. Ако такава информация липсва, то това означава, че тези институции не са събрали достатъчно информация за установяване на причинените щети от замърсяването на р. Марица и р. Пишманка и не са изпълнили задълженията си, регламентирани в българското законодателство

Не е логично, МОСВ, което извършва мониторинг на водните тела в България, което има данни от хидробиологичен мониторинг от засегнатия участък да иска тази информация от НПО, опитващо се да помогне на МОСВ да приложи закона. В тази връзка Ви обръщаме внимание, че Държавният бюджет отделя всяка година средства за политики за мониторинг на околната среда, за управление на водите и за опазване на биологичното разнообразие..

Изискваните от МОСВ:

- оценка на значимостта на въздействието;

² <http://ope.moew.government.bg/bg/projects/projectdetail/cid/10/id/207?active=1>

³ <https://www.moew.government.bg/bg/vodite-v-reka-marica-sa-izsledvani-po-86-pokazatelya-zaradi-zamursyavaneto/>

- количествено изразяване на щетата;
- оценяване загубата на природни ресурси и услуги;
- брой индивиди, състояние на вида/популацията и заемана територия;
- роля на конкретните индивиди или на увредения район по отношение на видовете или запазване на местообитанието (неизпълнимо за 7 дни и нямащо отношение към проблема);
- редкостта на видовете или местообитанието;
- капацитет на вида за размножаване;
- жизнеспособност;
- капацитет на местообитанието за възстановяване са извън обхвата на чл. 47, ал. 3 от ЗОПОЕЩ.

Обръщаме внимание, че оценката на щетите е задача на компетентния орган по чл. 6, т. 2-4 на ЗОПОЕЩ. Освен това разпоредбите на чл. 47, ал. 6 от ЗОПОЕЩ се отнасят за информация по чл. 47, ал. 3 на същия закон, а описаната информация в т. 2 на писмото на МОСВ е извън обхвата на чл. 47, ал. 3. всяко лице по чл. 47, ал. 1 на ЗОПОЕЩ има право да поиска от компетентния орган по чл. 6, т. 2-4 започване на процедура за определяне и прилагане на оздравителни мерки. Задължение на компетентния орган по чл. 6, т. 2-4 от ЗОПОЕЩ е да определи и приложи оздравителни мерки, да изисква информация от операторите или да назначи допълнителни проучвания.

4. По отношение на точка 3 във Вашето писмо Ви информираме, че не съществува противоречие между твърдението за преминало залпово замърсяване (съвпадащо с официалната позиция и на МОСВ, БДИБР и РИОСВ-Пазарджик) и препоръката на конкретни мерки, което е в съответствие с изискванията на чл. 47, ал. 3, т. 7 от ЗОПОЕЩ. Не става ясно, какво противоречие са видели експертите Ви. По отношение на въпроса за бариерите: Това е информация, която не попада в обхвата на чл. 47, ал. 3, т. 7 от ЗОПОЕЩ. Премахването на миграционните бариери, които трябва да са посочени в ГИС на ПУРБ, би позволило по-бързо възстановяване на видовете от приложение 2 на ЗБР. Естествено това е само наша препоръка, която Вие можете да приемете или не.

5. По отношение на мярката за премахване на нерегламентирани сметища в Доклада, представен към Искането ни, Ви информираме, че това е информация извън разпоредбите на чл. 47, ал. 3, т. 7 от ЗОПОЕЩ. Въпреки това Ви предоставяме координатите на няколко от идентифицираните сметища:

- 42.177013° 24.343006°
- 42.167767° 24.344392°
- 42.148032° 24.532985°

- 42.149441° 24.535739°
- 42.149896° 24.589694°

Искаме да Ви информираме, че в случай, че МОСВ не разгледа искането ни по същество, възнамеряваме да информираме Европейската комисия за системно неприлагане на Директивата за екологична отговорност, доколкото от 30 април 2007 няма нито една процедура по ЗОПОЕЩ за оздравителни мерки, независимо, че има доказани екологични щети, както и на други 4 директиви включително за ОВОС, за природните местообитания, за **пречистване на градските отпадъчни води** и рамковата директива за водите, в случая от самото начало на разрешаване преместване и въвеждане в експлоатация на съществуващата инсталация за рециклиране на отпадъци от пластмаси без провеждане на процедура по ОВОС⁴.

С уважение,

ИНЖ. ТОМА БЕЛЕВ,

Председател на УС на АПБ

⁴ https://new.riewpz.org/upload/documents/provos_2017-64.pdf